

Oponentní posudek na publikační, pedagogickou, vědecko-výzkumnou a další odbornou činnost v rámci inauguračního řízení v oboru pedagogika

Uchazeč: **doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.**, Katedra pedagogickej a školskej psychológie PF UKF Nitra

V rámci inauguračního řízení doc. PaedDr. Marcely Verešové, PhD., v oboru pedagogika jsem byl děkanem PF UKF Nitře dne 13. 10. 2021 jmenován oponentem tohoto řízení. Předložen mi byl kompletní spis uchazečky obsahující její životopis, charakteristiku vědecko-výzkumné činnosti, publikační činnost (včetně nejdůležitějších publikačních výstupů), další významné výsledky a soupis plnění kritérií pro inaugurační řízení v oboru pedagogika na PF UKF v Nitře. Na základě prostudování předložených materiálů byl následně vypracován tento posudek.

Doc. Marcela Verešová pracuje v současné době jako vedoucí Katedry pedagogickej a školskej psychológie PF UKF v Nitře. Na této univerzitě působí od roku 1994, tedy již 27 let. Za tuto dobu zastávala kromě funkcí na katedře taky akademické funkce, a to funkci prorektorky univerzity nebo funkci proděkanky na FSVaZ UKF. Působí také jako členka oborových rad a školitelka doktorských studií. Právě tímto působením zabezpečuje budování své vědecké školy nejen na UKF, ale také v zahraničí.

Ve svém odborném působení a pedagogické činnosti se doc. Verešová orientuje na psychologické a pedagogicko psychologické předměty v rámci oboru Učitelství a pedagogické vědy. Zabezpečení a garance těchto předmětů jsou založeny na odborné fundovanosti uchazečky v daných oblastech. Byť primárně zajišťuje předměty z oblasti psychologie, věnuje se též předmětům spadajícím do oblasti (sociální) pedagogiky, jako příklad jmenujme prevenci drogových závislostí. Právě kombinace psychologického a pedagogického pohledu je pak přidanou hodnotou, kterou může uchazečka nabídnout. Za povšimnutí stojí velké množství odvedených závěrečných kvalifikačních prací v pozici školitele nebo vedoucího – jde o 6 dizertačních prací, 155 diplomových prací a 40 prací bakalářských. Tím se uchazečka dostává nad 200 odvedených kvalifikačních prací (!!!), což jistě svědčí o její kompetenci v oblasti školitelské.

Velmi pozitivně hodnotím přínos autorky v oblasti nových výsledků ve vzdělávání a ve vědě. Autorka je rozděluje do celkem sedmi oblastí. Z těch hlavních bych vypíchl zejména tyto: užívání návykových látek, mediátory užívání drog a efektivní prevence drogových závislostí; kvalita vzdělávání – vysokoškolské vzdělávání a další vzdělávání; individuální zvláštnosti učení se a školská úspěšnost; osobnost, zdraví a kvalita učitele v praxi a v pregraduální přípravě. Ve všech uvedených oblastech (nejen tedy v těch mnou zmiňovaných) vykazuje uchazečka přínos jak v oblasti pedagogické, tak i v její vědecké činnosti. Tím splňuje jeden ze základních požadavků na pozici profesora či profesorky, tedy uplatňovat nové výsledky při své vzdělávací, ale i badatelské činnosti. Z tohoto pohledu je přínos autorky pro obor pedagogika neoddiskutovatelný.

Pokud jde o posouzení vědecké činnosti doc. Verešové, pak je vhodné se primárně zaměřit na její projektovou a publikační činnost. I zde je třeba říci, že činnost autorky je velmi pestrá a ve většině příkladů překračuje (někdy výrazně) minimální kritéria pro inaugurační řízení v oboru pedagogika na PF UKF. Uchazečka je řešitelkou nebo spoluřešitelkou celkem 14 grantů, které jsou relevantní pro obor inauguračního řízení a pro studijní obor Učitelství a pedagogické vědy. Celkem ve čtyřech případech zastávala nebo zastává uchazečka pozici zodpovědného řešitele. Z předložených projektů bych zde chtěl zmínit ty, které považuji za nejvýznamnější – projekt VEGA Osobnostné, kognitívne a motivačné prediktory profesijných kompetencií učitelov v pregraduálnej príprave a v praxi, projekt VEGA Praktická inteligencia rómskych detí školského veku, projekt VEGA Rizikové správanie a pripútanie dospievajúcich vo veku 10 až 15 rokov, projekt Identifying barriers in promoting the European Standards and Guidelines for Quality Assurance at institutional level and making recommendations as to how these might be addressed a projekt APVV Psychodidaktické poňatie kurikulárneho a mediačného kontextu edukácie. Lze říci, že tyto zmiňované projekty, ale i ty, které uchazečka uvádí v předloženém seznamu, ukazují na schopnost samostatného řešení výzkumných úloh a vědeckých grantů.

Podrobně jsem se také seznámil s publikační činností uchazečky, která je pro potřeby inauguračního řízení rozdělena do příslušných skupin. Obecně lze říci, že autorka naplňuje požadavky na publikační činnost ve všech posuzovaných oblastech – ať se jedná o monografie, učebnice, skripta a další knižní texty, nebo vědecké a odborné práce publikované v zahraničních a domácích časopisech a sbornících. Doc. Verešová je autorkou či spoluautorkou 10 vědeckých monografií. Tento fakt je velmi zásadní, neboť právě v monografiích může autorka uceleně formulovat výsledky své badatelské, ale i pedagogické činnosti. Kromě toho je též autorkou pěti vysokoškolských učebnic, třech odborných knih, třech skript a také jedné učebnice pro základní a střední školy. Pokud jde o publikace ve vědeckých časopisech, má jich autorka evidováno 33. Celkem 15 z nich je pak evidováno ve světově uznávaných databázích, jako jsou Web of Science nebo Scopus. Je třeba zdůraznit, že autorka splňuje také bod III. 4 minimální požadavky na počty publikovaných vědeckých prací anebo výstupů kategorie A na získání titulu profesor (podle kritérií Akreditační komise) – zde má 123 vědeckých prací a 10 výstupů kategorie A. Svou publikační činností tak autorka zcela splňuje požadavky na získání titulu profesor. Totéž platí i pro oblast ohlasů na publikační činnost. Doc. Verešová má celkem 531 citací svých prací, z toho 103 citací je evidováno v databázích jako WoS či Scopus.

Uchazečka také předložila 10 nejvýznamnějších vědeckých a odborných prací v oboru inauguračního řízení pedagogika. Předložené práce charakterizují odborné zaměření autorky a jedná se o velmi zajímavý přehled její publikační činnosti. Po prostudování uvedených prací bych se blíže zastavil u některých z nich. Nejprve se jedná o dvě monografie, které byly vydány na UKF v Nitře – Rizikové správanie dospievajúcich a výchovné štýly v rodine a Rizikové správanie dospievajúcich v systéme vyššieho sekundárneho vzdelávania. Obě knihy jsou ukázkou toho, jak uchazečka dokázala promítnout výsledky vědeckého bádání (výzkumnou činnost) do publikační činnosti. Co také oceňuji je fakt, že obě publikace jsou syntézou pohledů na rizikové chování dospívajících a autorka zde dokázala vhodně propojit své psychologické vzdělání s pedagogickým prizmatem. Dále se pak jedná o dva vědecké články. První z nich nese název Procrastination, stress and coping among primary school teachers, který vyšel

v roce 2013 v publikaci Procedia – Social and Behavioral Sciences. Zde se uchazečka věnuje problematice stresu a jeho zvládání u učitelů. Stres bývá jednou z hlavních příčin výskytu syndromu vyhoření u učitelů, proto lze příspěvek považovat za stále aktuální. Stejně tak je aktuálním i další její článek s názvem Distance Education during Covid-19: the Perspective of Slovak Teachers. Výuka v době koronavirové pandemie a využití nástrojů distanční výuky je dnes předmětem zájmu mnoha odborníků. Autorka sice nabízí pohled na situaci u slovenských učitelů, lze však s klidným svědomím říci, že její závěry jsou přenositelné na situaci ve školství obecně po celé Evropě.

Na závěr uvedu ještě stručné zhodnocení plnění kvantitativních požadavků na jmenování profesorem v oboru pedagogika. Již na první pohled je vidět, že autorka ve většině kritérií minimální požadavky nejen dosahuje, ale též významně překračuje. Pouze v jednom případě není kritérium zcela naplněno, a to jedna chybějící vědecká práce v domácích vědeckých časopisech. Vzhledem k tomu, že uchazečka naopak překračuje vědecké práce evidované v zahraničních časopisech, nevnímám toto jako žádný problém. Minimální kritéria tak uchazečka naplňuje.

Doc. Verešovou tedy vzhledem k její vědecké, pedagogické a publikační činnosti považuji za zralou osobnost, která je uznávaným odborníkem nejen na Slovensku, ale i v zahraničí.

Závěr

Na základě prostudování předložených podkladů inauguračního řízení konstatuji jako oponent tohoto řízení, že doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD., **splňuje všechny náležitosti a všechna požadovaná kritéria** v rámci jmenovacího řízení na Pedagogické fakultě Univerzity Konštantína Filozofa v Nitře o oboru pedagogika. **Udělení titulu profesor po úspěšném inauguračním řízení doporučuji.**

V Ústí nad Labem 10. 11. 2021

prof. PaedDr. Pavel Doulík, Ph.D.
Katedra pedagogiky a aplikovaných disciplín
PF UJEP v Ústí nad Labem